

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
32. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Péntek, 1928. február 10.

Titulescu feltűnő tanácskozása a párisi angol nagykövettel

— Az Estilap eredeti távirata —
Párisból jelentik: A „Journal Des Débats” közli a párisi román követség kommuniké-jét, amely szerint Titulescu tegnap hosszasan tárgyalt az angol nagykövettel, azután

fogadta a párisi francia-román parlamenti csoport alelnökét, majd a párisi görög követet. — Titulescu az este folyamán hosszasan tanácskozott Sarraut francia belügyminiszterrel is.

Briand tegnap este Titulescu tiszteletére dejeuner-t adott, amelyen számos követ és politikus vett részt. Feltűnő volt, hogy Titulescu hosszasan tanácskozott az angol nagykövettel.

nisége Pribricevics is részt vesz. Radics azonban a végső kritikus pillanatokban megint radikálisnak mutatkozott. Egy éjszakai legfelsőbb kihallgatáson a leghatározottabban elutasította a koncentrációs kabinet alakításának eszméjét. A válságot nem lehetett más-képen megoldani, csak úgy, hogy

teljes egészében elfogadják Radics követelését és önálló, saját híveiből álló kabinet alakításával bízták meg.

Ez a szenzáció ma reggelre vált bizonyossá és ebben a pillanatban még nem lehetett megítélni jelentőségét és horderejét. Ha a régi Radics, a szeparatista, a szélső radikális, a forradalmár vette át a kormányt, akkor belpolitikai tekintetben a legszélesebbkörű demokrácia következne. Horvátország külön parlamentjével és egy egész sorozat szociális reformmal.

Ha azonban a politikailag iskolázott és sokat tapasztalt új Radics az, aki a miniszterelnöki tisztséget átveszi, abban az esetben a változások lényegesebbek nem lesznek, viszont a legélesebb és legféltetlenebb ellenzéknek jut a kormánypárti szerep. Beavatott politikusok így is fogják fel a dolgot, annak a régen bevált elveik alapján, hogy az ellenzéki politikusokat úgy lehet legbiztosabban leszerezni és veszélytelenné tenni az állam konszolidációjára nézve, ha kormányra engedik őket. Nincs az a szélső politikus, aki ne engedne elveiből abban a pillanatban, ha felelős szerepet tölt be az állam kormányzásában.

Jugoszlávia történelmi fordulat küszöbén

Radics István, az egykori szeparatista vezér designált miniszterelnök

— Az Estilap eredeti távirata —

A Balkánnak meg van a maga váratlan és meglepő politikai szenzációja. Szükszavu távirat jelenti Belgrádból, hogy Radics vette át a designált miniszterelnök szerepét és ezzel előreláthatólag korszakos változás állt be nemcsak Jugoszlávia, hanem az egész Balkán politikai életében.

Csaknem egy évtized óta folyó elkecsereedett és késhégyig menő küzdelemnek befejezését jelenti ez a kormányalakítás, amelyből Radics került ki győztesen, Radics, a félelmetes forradalmár, a horvátországi szeparatisták vezére, a horvát nép bálványa. Radics programja tudvaleg szélcső-szerűen módon radikális és nacionalista. Adóz küzdelmet folytatott Belgrád összpontosító törekvései ellen és voltak olyan pillanatok, amikor már a forradalom szélén állott az egész fiatal Jugoszlávia Radics engesztelhetetlen politikai támadásai miatt.

Később azonban Radics engedett ebből az intranzigens álláspontból. Közeledett a belgrádi központi hatalomhoz, kezdte megérteni a konszolidációkat azt az alapelvét, amely minden elszakítási törekvést ellenez. A nagy bálvány ekkor sokat veszített ragyogó fényének intenzitásából.

Párthívei már árulásról is beszéltek.

és az a körülmény, hogy ellenzéki szerepet vállalt, tehát ál-

talában közös tárgyalási alapot talált a régi kormánnyal, már önmagában véve azt jelentette, hogy Radics eltávolodott a horvát nemzeti különállás elvétől.

Jugoszlávia a legutóbbi hetekben ismét ilyen válságos napokat élt át. Gazdasági, pénzügyi, de különösen külpolitikai problémák izgatták az ország közvéleményét. Ez az izgalom végre is kormányváltásra vezetett. Félhivatalosan természetesen úgy állították be a dolgot, hogy egyszerű belpo-

litikai krízisről van szó, de a beavatottak tudják, hogy sokkal fontosabb érdekek forognak kockán. A régi kormánynak mennie kell. Néhány napig tartott a kormányválság és már három nappal ezelőtt bizonyossá vált, hogy

Radics nélkül az új kabinet egyáltalában nem alakulhat meg.

Eleinte átmenetet igyekeztek teremteni és a terv az volt, hogy Radics koncentrációs kormányt fog alakítani, amelyben a régi kabinet legmarkánsabb vezetőgyé-

Négy hónapi fogházat kapott egy ifju, akit kegyyszerek pusztításában bűnösnek találtak

Újabb érdekes pör a kolozsvári hadbírószágon

— Saját tudósítónktól —

Páratlan érdeklődés mellett tárgyalták le tegnap délelőtt 11 órától egészen a késő esti órákig a kolozsvári hadbírószágon a nagyváradai diáktüntetésekkel kapcsolatosan később leirtóztatott vádlottak bűnügyét. A tárgyaló terem egészen megtelt közönséggel és a hosszú, mindvégig lebilincselő tárgyalás alatt, az ítélet kihirdetéséig, ugyszólván senki sem hagyta el a helyét.

A vádlottak között volt Muresan Jonel jogszigorló a Generatia Noua szerkesztője, Mitrofanovici Trajan harmadéves, Mata Adelina, egy 21 éves feltűnő szépségű hölgy, a kolozsvári román opera tagja, Suciu Joan 35 éves nyomdász és Gidali Ferenc kereskedő.

A vádhatóságot ezre-des képviselte, a védők helyén pedig nagyon sok kolozsvári és bukaresti ügyvéd foglalt helyet, közöttük Fehér és is aki Gidali Ferencet védte.

A hadbírószágon úgyesze azzal vádolta a vádlottakat, hogy rombolásban, kegyyszerek elrejtésében és elrejtésében vettek részt. A vádlottak elkecsereedett és élesen védekeznek és ártatlanságukat hangoztatták. Szenzációs volt Glasner Akiba főbíró kihallgatása, aki világosságot derített Gidali Ferenc szerepére. Elmondotta, hogy

ez a vádlott egy törtekercset ajánlott fel a hitközségnek megvétele

és a hitközség hajlandó lett volna megvenni is ezt a kegyszert,

azért, hogy a pusztulástól megmenesse.

A tárgyalás és a perbeszéd a késő éjszakai órákig tartottak. Éjjel kettőkor hirdette ki a hadbírószágon az ítéletet, mely szerint Mata Adelina felmentették,

Muresan Jonelt bűnösnek mondták ki rombolás és kegysszerrejtés válságában és ezért négy hónapi fogházra ítélték,

Mitrofanovici kegysszerrejtés miatt 15 napi fogházat, Suciu ugyanezért két hónapi fogházat kapott. Megállapították még Gidali bűnösségét is rejtés és árubabocsátás miatt és ezért öt három szavazattal kettő ellen 14 napi fogházra ítélték.

Száz éve született Verne Gyula

Érdekes részletek az ifjúság halhatatlan
írójának életéből

Párisból írják: Február 8-án volt százszünetű évfordulója annak, hogy a világhírű Jules Verne megszületett. Az egész világ ifjúságának ez a legkedvesebb trója, a francia nemzet egyik büszkeségévé vált és ezért a jubileumot rendkívüli ünnepek keretében szándékoznak megünniesíteni. Annál érdekesebb az a vita, amely most az előkészületekkel kapcsolatban keletkezett és amelynek lényege az, hogy Verne Gyulától el akarják vitatni a francia nemzeti jellegét és azt állítják róla, hogy

egáltalában nem is volt francia.

A Krakóban megjelenő „Nova Reforma” című lengyel lap derítette ki ezt a különösen érdekes irodalmi szenzációt, amely körül most már a világ legnagyobb lapjai polemikát folytatnak. Ez a lap ugyanis megírja, hogy nem igaz az, amit eddig hivatalosan hittek,

Verne Gyula nem Nantesben született és egyáltalában nem is volt francia származású. Száz kilométernyire Varsótól, egy Plock nevű városkában látott napvilágot 1828 február 8-án.

Egyelőre írásbeli bizonyítékok még nincsenek Verne Gyula származásának igazolására, de egész csomó komoly adat van arra, — amely ezt az álláspontot megerősíti.

Mindenekelőtt tény az, hogy Verne Gyula egész életében kitűnően beszélt lengyelül. Franciaországban nagyon ritka az olyan ember, aki lengyelül tud és mint-hogy azt állítják, hogy Verne Gyula sohasem hagyta el az országot, ennél fogva neki már meg-előzően ismernie kellett a nyelvet, mielőtt működésével feltűnt volna. Kétségtelen, hogy Nantes városától volt egy illetékesi bizonyítványa Verne Gyulának, de ez önmagában még semmit sem jelent, mert akkor kapta meg, — amikor világhírű író volt. Az anyakönyvi adatokat pedig beszerezni nem lehet, mert egy úrvész alkalmával éppen a kritikus időben, Nantes város összes anyakönyvi iratai elégették.

Második bizonyítéka lengyel származásának az, hogy Verne Gyula hosszas levelezést folytatott Lengyelországban lakó rokonaival, később pedig egy római magasarangu pappal, aki szintén Lengyelországból származott és aki neki protektora volt. Ezek a levelek meg is maradtak, többet közülük most hoz nyilvánosságra a krakkói lap.

Az eddig megállapított tények szerint Verne Gyula egy Olszevits nevű plocki háztulajdonosnak legfiatalabb fia volt. Hét testvére volt, négy fiú és három leány. — Legidősebb bátyja szülővárosának nevezetes alakja volt és 104 évig élt. Egy Izidor nevű bátyja, aki 1902-ben halt meg, szintén 102 esztendőig töltött életben.

Verne Gyula tehát tulajdonképpen Olszevits Gyula volt és sohasem lett volna belőle világhírű ember, ha nem lépi át Lengyelország határait. De kicsinyes kör-

nyezetével már akkor meghasonlott, amikor más még gyermekek-korát éli.

18 éves korában nem bírta ki a kisváros szomorúságát és szüleivel bevezetett a fővárosba.

Ekkor megszökött hazulról és Varsón, Bécsen, Triestben keresztül Itáliába utazott.

Rómába érkezvén, számolnia kellett azzal a szomorú körülménnyel, hogy egyetlen centiméterrel sem rendelkezik. Alkalmazkodó képessége hamarosan segítette rajta. Érintkezésbe lépett a lengyel kolónia egyik kiváló alakjával, monsignore Semenkov-val, aki még rokona is volt és aki támogatja és tanította őt.

Josephine Baker, a világhírű néger-primadonna Bécs után a többi közép-európai fővárosban is fellép

(A Nagyvárad Estilap bécsi szerkesztőségétől.) A Grand-Hotel telefonközpontjának kisasszonyai nem akarnak összekötni, mivel a művésznő már csomagol, az autó már várja a szálloda előtt, hogy a Semmeringre repítse, ahol Josephine Baker a hónap végéig fog pihenni. Azután vissza jön Bécsbe és megkezdí vendégszereplését a Renacher-színházban, amely három évi kényszerű szünet után a világhírű néger primadonna fellépésével nyílik meg március elsőjén. — Hosszas körle és után végre az egyik telefonos kisasszonynak meglágyul a szíve és összeköt Josephine lakosztályával.

— Halló, itt egy hírlapíró, mindegy, hogy melyik...

— Itt Josephine Baker. Bécs

Életének fordulópontja volt az, amikor Rómát elhagyta és Párisba költözött.

Eleinte, mint bűvészgyűzők tartotta fenn magát.

A francia nyelvet a legbőkéltebben elsajátította és megkezdte írni hatalmas regényeit. Bámula-tos gyorsan tett szert világhírré és a franciák lassankint nemzeti büszkeségből vérbeli francia íróként ünnepelték. Ettől kezdve felvette a Verne Gyula nevet, regényei már így is jelentek meg és származását mindvégig titokban tartotta. Hazájáról azonban sohasem feledkezett meg és amíg lehetett, rokonaival az ismeretséget fenntartotta.

Ezt a tényállást azonban a francia lapok alaposan kétségbevetették és nem engedték maguktól elvitatni Verne Gyulát. Pedig nem is lenne szükség erre az alaptalan küzdelemre, hiszen Verne Gyula regényei annyira visszatükrözik a francia géniusz, hogy ezek szerint teljesen jelentéktelen az a tény, hogy hol, mikor és kiktől származott?

Az emberek mindenütt olyan kedvesek és Josephine mindent szeretne fellépni, azonban nem lehet, kevés az idő.

— Köszönöm szépen a nyilatkozatot és kellemes üdülést kívánok a Semmeringen!

— Au revoir! Josephine üdvözlö és csókolja az összes olvasókat.

Figyelem!

Vasárnap délelőtt 11 órakor

A nyomorultak

I. és II. része
megy egyszerre

az Apollo mozgóban

HATVANY SZABADLÁBRA VALÓ HELYEZÉSÉRŐL SORONKIVÜL DÖNT A PESTI ÍTÉLŐTÁBLA.

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A hét-évi fegyházra ítélt Hatvany Lajos báró tudvalevően szabadlábba való helyezését kérte az ítéltáblától. Hatvany kérese ítélt az ítéltábla soron kívül dönt.

Az ítéltáblán a Gadó István elnöklése alatt működő tanács fogja tárgyalni az ügyet.

EINSTEIN PROFESSZOR JERUZSALEMBE KÖLTÖZIK

Amsterdamból jelentik: Albert Einstein, a világhírű professzor elhatározta, hogy végleg Jeruzsálemben fog megtelepedni, az ottani héber egyetem tanáraként. Előzőleg Európa nevezetesebb egyetemsein előadás-sorozatot tart a relativitás tanáról.

Jön

Jön

UFERINI

a világhírű varázsló és
illuzionista társulata

Mozgósínházunk műsora

Apollo-Filmszínház

Ma, csütörtökön 5, 7 és 9 órakor
SLÁGER!

Hegyek királya

Főszerepekben: Harry Liedtke,
Vivian Gibson, Évi Éva.

A legszebb Lehar operetta.

Előtte egy kitérő

Huszár Puli burlesk
megy

Filmpalace

Sas-palota

Hetedik napra közkívánatra
meghosszabbítva

Végértékesen utolsó nap

Az orvos, aki ölt

Főszerepekben: Conrad Veidt
A 9 órás előadás a kisteremben
lesz megtartva

Minden néző Conrad Veidt arc-
képét kapja ajándékba

Este 9 órakor a nagyteremben
a 40 tagú doni
horvokok kórusa

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9^{1/2} órakor

Jeruzsálem v. A föld szava

Conrad Veidt, Lars Hanson

I-II. rész együtt

Kedvezményes jegyek érvényesek

Jön

Jön

Exklusív sláger

A halál táncosai

Ma este 9 és fél órakor
 páratlan nagy érdeklődés mellett lesz
a FILMPALACEBAN a

Doni kozák kórus

Oly művészi esemény, amely művészi tökéletességben, grandiózitásban felülmúlja mindazt, amit eddig Nagyváradon koncert dobogóról hallhatott a közönség.

Igazi világszenzáció színhelye lesz holnap este a Filmpalace, a diadalmas és lenyűgöző hatású doni kozák-kórus fog teljes estét betöltő műsor keretében fellépni.

Véletlen szerencse és minden eddigi méreteket felülmúló anyagi áldozatkészség tette lehetővé, hogy a világnak ezt a legelőkeltebb férfi kórusát Nagyvárad számára megnyerni lehetett.

Hiszen a nagy világvárosok is alig képesek megfizetni azt az óriási fanasztikus tiszteletdíjat, amit egy-egy estére ennek a hatalmas kórusnak biztosítani kell. Budapesten például a 2500 nézőt befogadó Városi Színházban énekeltek 12 estén s hogy a tiszteletdíjukat ki lehessen fizetni, a helyek árait úgy fel kellett emelni, hogy egy valamire való hely a mi pénzünk szerint 800-900 lei volt.

Nagyváradnak most az a szerencséje lesz, hogy ezt a csodálatos kozák kórust egy egész estén át legváltozatosabb műsora keretében élvezheti. Olyan alkalom ez, melyet senkinek sem szabad elmulasztani. Aki ezt elmulasztja, örökös szemrehányást fog magának tenni.

A doni kozák-kórus Bukarestbe való utazását szakítja meg s így lehetett megnyerni egy nagyvárad vendég-szereplésre.

Ne felejtse el, holnap ott legyen a **Doni Kozákok** hangversenyén. — Jegyek a Musicában.

Dirigent: **Nikolaj Hostriukoff.**
 Tenorsolist: **Kiulov.**
 Baritonsolist: **A. Sotzkoff.**
 Bassolist: **W. Wasiłowsky**
 40 tagú kórus

Program:

1. „Don” Musik von Naprawnik.
2. „Auf der Petersburger Hauptstrasse” Szólo és kórus.
3. „Der Hopfen” Kosakenlied.
4. „Kanawka” Scherzlied.
5. „Aus einer kaukasischer Gegend” Bariton-szólo.

Pause

6. „Stenka Razin” Baritonszólo. A. Sotzkoff.
7. „Eintönig erklingt das Glöckchen” Tenor-szólo és kórus.
8. **„Ei Uchnem”**
9. „Kosakenlied des Ataman Platoff” Szólo és kórus.

Pause

10. „Die zwölf Räuber”. Bassólo.
 11. „Abendglocken”
 12. „Aus der Gegend hinter dem Walde” Baritonszólo.
 13. „Kozacek” National Tanz der Donkosaken
- Minden számnak ének és magyarázó szövege mellé van a műsoron.

Könyörület nélkül behajtják a városi taxákat

Aki nem tud fizetni, az ellen árverést tűznek ki

A múlt évről elmaradt városi taxákat — nyilván elsőbb utasításra — teljes gőzerővel most kezdik behajtani. Bármenyire jogosak is a különböző címeken kirótt illetékek, mégis indokolt a publikum felszólalása a kiméletet nem ismerő behajtási módszer ellen. Föltétlenül enyhíteni kell ezen a rendszeren, mert sajnos, a viszonyok korántsem olyan jók, hogy a különböző terhek alatt roskadozó polgárság könnyű szerrel tehetne eleget fizetési kötelezettségének.

Egy szegény külvárosi asszony járt bent ma délelőtt szerkesztőségünkben. Elpanaszolta, hogy kerek hatszáz lej városi taxát vetettek ki rá a múlt évre. Azt már nem is kutatja, hogy milyen címeken adóztatták meg ilyen súlyosan, nem is apellál ellene, csupán azt szeretne volna, ha ezt a tekintélyes összeget, amely csaknem felülmúlja kisiparos férjének egész heti jövedelmét,

legalább két-három részletben fizethetné le. A tisztviselő azonban, akihez méltánylást érdemlő kérelmével fordult, ridegen elutasította, azzal a megjegyzéssel, hogy

ha nyolc napon belül nem fizet, akkor a végrehajtó megjelenik a dobbal.

Rémületében a szegény asszony hozzánk fordult tanácsért. Az „Estilap” mindenkori készségesen állott a kisemberek védelmére. Miután ilyen esetek szinte napirenden vannak, ezúton kérjük az illetékes faktorokat, hogy esetrelétre mérlegeljék a körülményeket és ahol csak lehet, igyekezzenek jóindulattal segíteni az embereken.

Reméljük, hogy Simonca György dr. pénzügyi tanácsos, kitűnő szociális érzékével, meg fogja találni a módját annak, hogy a taxák behajtása körül tapasztalható anomáliák hamarosan megszűnjenek.

Gyilkosság a községi tanácsülésen

Faurei községben tanácsülés közben egyik tanácsfőg revolverrel agyonlőtte a primárt

— Bukaresti tud. távirata —

Tragikusan végződött a Braila közelében levő Faurei község tanácsának tegnapi ülése. Darle tanácsos, a községi tanács egyik tagja az ülés folyamán szóváltásba keveredett a község bírájával és a tanács két másik tagjával. A vita nagyon elmérgesedett. — Darle tanácsos egyszerre hirtelen

előrántotta revolverét és ellenfeleire süttötte.

Az egyik lövés a község primárját találta el, aki még a tanácssteremben meghalt.

A többi lövések a két vitatkozó tanácsoson ejtettek súlyosabb természetű sebeket. A gyilkos községi tanácsost a csendőrség őrizetbe vette.

Hullával aludt a gyilkos férj, aki bal- fával megölte feleségét

— Temesvári tudósítónktól —

Oprea Konstantin, hunyadmegyei Balsa községbeli lakos két év előtt egy este részegen tért haza a kocsnából. Otthon a feleségétől dohányt és a pipáját kérte. Az asszony hozta a dohányt, de a részeg ember másik csomagot kért. Az asszony engedelmeskedett, azonban az sem felelt meg. — Erre Oprea a közelben álló fejszével akkorát sújtott az asszony fejére, hogy az a helyszínen meghalt. Ezután a holttestet az ágyba emelte

és nyugodtan mellé feküdt, ahol rövidesen elnyomta az álmot.

Másnap a csendőrök letartóztatták. A dévai törvényszék Opreát négy évi fegyházra ítélte. Tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla Axentie-tanácsa. Bottez védő arra az álláspontra helyezkedett hogy Oprea nem akarta megölni a feleségét, részegségében és hirtelen indulatában valamivel rá akart csak sújtani és szerencsétlen-

ségére a fejsze került a kezébe. Kérte a táblát, hogy Oprea ítéletét ne minősítsék emberölésnek, hanem halált okozó súlyos testisértésnek. — Jonescu táblai főügyész helyettes kifejtette,

hogya a vádlott meg tudta különböztetni, melyik a jó dohány és melyik a rossz, akkor a fejszét is megkülönböztethette volna a bottól, vagy más veszélytelenebb tárgytól.

A tábla rövid tanácskozás után jóváhagyta a négy éves fegyházbüntetést. Az ítélet jogerőre emelkedett.

A jezsuiták napilapot indítanak Bécsben

(A Nagyvárad Estilap bécsi szerkesztőségétől.) A jezsuita rend tagjai ujabban az általuk tartott konferenciákon a résztvevők között nagy propagandát fejtettek ki egy új katolikus napilap indítása érdekében. A jezsuiták avval érvelnek, hogy a keresztény szociálista „Reichspost” inkább pártpolitikai érdekeket képvisel, habár katolikus bázison, azonban a keresztény szociálista párt kedvéért elhanyagolja gyakran az egyház érdekeit.

A jezsuiták rövidesen meg is indítják az új katolikus napilapot. Az általuk létesítendő kiadvállalat 70.000 schilling alaptőkével fog rendelkezni és eddig a befolyt adományok már mintegy 50.000 schillingre rúgnak, úgy, hogy a lap megindulása biztosítva van.

Elysee-palota

Péntek este egyetlen előadás
fél 10 órakor

Orlow

Nyilvános sajtóbemutató

Jegyeket elővételben árusít
a pénztár

Kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek

Mérsékeltan emelt
helyárakkal

Enek és táncbetétekkel

Ernyős gyermek-kocsik

2000 lelei

Szöke gyermek-kocsi
üzemében

Piața Unirii (Szent László)-tér 16

A hegyek királya—
Harry Liedtke
Lehár operette—Apolló mozgó

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Levél, drámai újdonság, C bérlet. Sorozat szám 41.
Péntek: Marica grófnő, B bérlet.

Szombat délután 4 órakor: Mesék az írógépről.

Szombat este: Román előadás.
Vasárnap délután 3 órakor: Csattan a csók.

Vasárnap délután 6 órakor: Templom egere.

Vasárnap este 9 órakor: Mersze-e Mary, operett újdonság. Bemutató.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Ma este kivételesen C bérletben a Levél. Harmadszor lesz műsoron ma este ez a pompás újdonság kivételesen C bérletben.

— Marica grófnő repríze. Rendkívüli ünnepléssel fogadta vasárnap este a közönség a Marica grófnő reprizét. A nagy érdeklődésre való tekintettel, péntek este is a Marica grófnő lesz műsoron Kondor Ibolyával a címszerepben.

— Mesék az írógépről, mérsékelt helyárakkal. Szombat délután 4 órakor az idei szezon egyik legbájosabb operett újdonsága a Mesék az írógépről lesz műsoron, mérsékelt helyárakkal.

— Vasárnap délután két előadás. Mérsékelt helyárakkal lesz műsoron vasárnap délután 3 órakor a Csattan a csók operett s utána 6 órai kezdettel a Templom egere című vígjáték kerül előadásra — ugyancsak mérsékelt helyárakkal.

— Rengeteg énekszám, 32 tánc, és 40 gör a Mersze-e Mary-ban. Napról-napra lázasabb a részvétel a színháznál a Mersze-e Mary bemutatójára. Ez a szenzációs operett revü újdonság valóban az idei szezon sláger darabja lesz. Ragyogó kiállítás, amelyet szenzációssá tesz a most készülő 300 új ruha, olyan látványt fognak nyújtani, hogy a néző kifárad az újabb meg újabb látványokban. A három felvonásos operett revüben két nyíltzini változás van és a toaletteknek látványos színskálája vonul fel 10 percenként. A darabot a legjobb szereposztásban mutatja be a színház, a fő nő szerepekben Kondor Ibolya, Barna Sári, Kertész Manci, Székely Klári, valamennyien parádés, és a szerepekben fogják a legjobb művészetüket bemutatni. A premier, amely vasárnap este lesz, a darab kiállításának rendkívül nagy költsége miatt semmiféle kedvezményes jegy nem érvényes, éppen ezért jegyét már most mindenki biztosítsa a pénztárnál, — mert az érdeklődés óriási.

A hegyek királya—
Harry Liedtke
Lehár operette—Apolló mozgó

FEBRUÁR

16

a világhírű Drezdai vonós- négyes- koncert

A szezon legnagyobb művészese-
ménye

a Film-
palaceban
este 9 és fél órakor

Jegyek

a Hegedűs Hirlapirodában

Miért nem volt eddig filharmónikus hangverseny?

Metékes helyről küldték nekünk ezt a cikket:

Érdeklődéssel vártuk az idei hangversenyévtáblában is Nagyvárad egyetlen zenekulturális egyesületének hangversenyeit s mint értesülünk, nem az egyesület igyekezetén mulott, hogy az idén szokatlanul lemaradt hangversenyeivel.

A filharmoniai társaságot válságos helyzetbe hozták az általunk is ismert, rendkívüli körülmények. Tudvalevő dolog, hogy a színházi zenekari együttes megalkotása a színház megrögzött kapcsolatos nehéz problémák miatt későn történni kezdett meg, — a társulatnak és így a zenekarnak városról-városra vándorlása súlyosan akadályozta a koncertek megelőző próbák megtartását, a színházi zenekar redukciója miatt kellett utánpótlásról kellett gondoskodni. Időközben történt, hogy az eddig szabadon levő egyetlen koncertterem átalakítása a Vezetőség elé újabb nehézséget állított, mert a próbák és a koncert napjának meghatározásánál minden körülményekre figyelemmel lenni s a különböző érdekeket összeegyeztetni majdnem lehetetlen volt. A közben bekövetkezett sajnálatos események is befolyásolták az egyesület nyugodt működését.

Végül mindezek a körülmények túl aggodalommal tekintett a vezetés arra a körülményre, hogy a szerény tagsági díjak behúzását számosan és olyanok tagadták meg, akikről joggal elvárhatná az egyesület a kulturális cél támogatását, mert léha szórakozásokra ezeket könnyelműen kidobták.

Mindezek ellenére az egyesület nemes hivatásának eleget téendő, és bizva Nagyvárad város egyre fejlődő zenei intelligenciájának támogatásában, — még e hó folyamán megrendezi első zenekari hangversenyét, amelyen Beethoven VIII-ik szimfóniáján kívül a szláv zeneszerzők: Smetana, Dvorak műveit mutatja be.

Az egyesület ezúttal a Film-palace gyönyörű dísztermében tartja hangversenyét, miután azt a tulajdonos áldozatkészen a kulturális célra tekintettel előnyös áron bocsátja az egyesület rendelkezésére.

A zenekari koncertek rendezésére ez a gyönyörű terem a legalkalmasabb s a zenekari effektusok nagyszíven fognak érvényesülni benne.

A legközelebbi alkalommal ismerteti a vezetés a pontos programját és a koncert idejét.

Mint értesülünk, úgy a zenekarban, mint az egyesületnél számos új aktív és pártoló tag jelentkezett.

A zenekar koncertmesterétől sikerült megnyerni Weisz József hegedűművészt.

Az egyesület január havában tartotta rendes tisztújító közgyűlését és az egyesület elnöke dr. Lazar Aurél és Szamzenka Ernő urakat választották meg.

Dr. Lazar Aurél a megfigyeztetést elfogadta.

Dr. Bolchis Viktor igazgató mellé adminisztratív hatáskörrel Bacaloglu ny. ezredes választották.

meg, aki, mint aktív muzsikusa, a zenekarban is közreműködik. A társaság titkára tovább is Dr. Farsagó Viktor.

Figyelem!

Jön a saison legnagyobb filmje

A halál táncosa

Carina Bell és Gösta Eckmann

* JERUZAÍ FM.

Egy közismert mágus
szébbnél-szebb 176

szőnyegét

sikerült megvennem, míg
a készlet tart, hallatlan ol-
csó árban árusítom.

STERNBERG

Bul. Regele Ferdinand 14.

NYILTÉR

A mai napon Nagyváradon is megkezdte az Orlov hódító útját. Granischtedchen és Marischka operettje eredeti zenekari közreműködésével. Az operett teljes zeneanyagát, a legszebb énekszámokat lesz alkalma hallani a közönségnek. A film csodás rendezése, a szereplők kiválósága biztos garancia arra vonatkozólag, hogy a film a szezon legszebb alkotása. Palánkay Méri éneklő az énekszámokat, míg a kózáktáncot Zoltán Arthur táncos tanár táncolta. Mindezek után be kell jelentenünk a közönségnek, hogy a filmet emelt helyárak mellett hozzuk ki és pedig:

	3 óra	5-7 óra	9 óra
Pályó	30.—	40.—	45.—
Támlásszék	25.—	35.—	40.—
Körzék	20.—	20.—	25.—
Zsöllye	10.—	12.—	15.—
Erkély	15.—	20.—	20.—

Ezek a helyárak igazolni fogják azt a nagy anyagi áldozatot, amit hoztunk, csahogy a film Nagyváradon színre kerülhessen.

Ma este fél 10 órakor nyilvános sajtóbemutatót rendezünk a filmből, melyre csak igen mérsékelt számban ad ki jegyeket a pénztár a jelentkezés sorrendjében. Jegyeket már délelőtt 11 órától kezdve lehet váltani.

FACSILLÁROK

a legjobb és a legmodernebb
kivitelben készülnek a

„LEMNIA“

faanyagból Caragiale (Nyárfák) u.
10. szám

Ugyanott mindenféle esztétikus és kaptafamunka rendkívül jutányos áron megrendelhető

Bocsánatot kérek

ÉN, HA NAGYVÁRAD VÁROSA VOLNÉK, egészen másképpen intézném el a dolgot. Eszem ágában sem volna megfizetni régi békéltető tartozásokat, amikor még a legújabbakra sincs pénzem. Bizony, nagy kár, hogy a város most erkölcsi testület, na magának volna, sokkal könnyebben evezne ki a bajból. Ugy eszmél, mint a többi adós, aki nek nem pénz. Egyszerűen megírta egy körlevelet, amelyben ezt a közismert tényről külön is közölné. És aztán moratóriumot kérne. Felajánlana egy bizonyos összeget, amit sem ő, sem a hitelező nem venne komolyan és nyugodtan várna. Közben sok minden történne. A hitelező úgy vigyázna rá, mint a szemefényére. Mindent elkövetne vele, csak hogy valami baja ne essék és főképp, hogy csődbe ne kerüljön. Várna, türelemesen, néma megadással, keresztényi alázatossággal. Lassanként belefáradna a várakozásba. Elfelejtkezne az adósról, a követeléséről, és tovább folytatná a maga ügyeit. Nagyon valószínű, hogy ő is követné az adós példáját és bejelentené az inszolvenciát. De mindenesetre elposványosodnék az ügy, úgy, hogy semmiesetre sem fizetne az adós. Így lenne az, ha Nagyvárad város nem volna erkölcsi testület. Bizony néha nagyon sokba kerül az erkölcs; a jelen esetben például Nagyvárad városának pontosan 2 millió lejébe.

★

A ZSIDÓ FÉRFI MINDENNAP így imádkozik az Istenhez: Hálát adok neked Mindenható, hogy nem teremtetél asszonynak. Most nekem is hasonló fohasom van, ami éppen ilyen különösen hangzik: Hálát adok neked Mindenható, hogy megőregedtem. Nem azért, mintha nem szeretném előrelépni, hanem, jobb körülmények között, érettebb megfontolással az egész nagy komédiát. De azért, mégis arra a gondolatra, hogy: diák vagyok, középiskolai hallgató, akit lépten-nyomon váratlan veszedelmek fenyegetnek. Sohasem voltam jó diák és minden törekvésem csak arra irányult, hogy a másnapi leckét elmagogjam. Most tessék elképzelni, gyanútlanul ülök az iskolapadban, beállít az osztályba egy bizottság, idegen urakból és számonkérő tőlem, nemcsak az aznapi, hanem a múlt hónap leckeit is. Sőt azt olvasom, hogy abból is felelni kell, ami nem is volt feladva. Hiába minden szabadkozás. A bizottságot nem hatom meg azáltal, hogy nem készültem, mert fáj a fejem, hogy nem voltam az iskolában, amikor magyarázták a történelmi leckét, hogy a tanár ur elfelejtette még feladni ezt a kérdést. A bizottság könyörtelen és kimélettelenül kivégez. Nemcsak egyszerű szekundával, amit még átvégél ki lehet javítani, hanem bukással, mint ha valóságos nagy vizsga volna. Bizony, megmérgezi ezzel a fiatalság örömeit és ezért örülök, hogy nem ülök már többé az iskolapadban. Hálát adok a Mindenhatónak, hogy nem vagyok már középiskolai hallgató, sőt ha alaposan meggondolom, még azért is, hogy tanár nem vagyok.

EGYSZERŰEN TAPINTAT-LANSAG tölem, hogy a színház-kérdéshez merek szólani. Én vagyok az a nagyszámú intelligens, művelt publikum, amely sohasem jár színházba és amely azt sem tudja, hogy egyáltalában vannak-e még előadások? És mégis néha érdekel a színház, amikor a 'apok irnak róla. Legutóbb például azt olvastam, hogy a publikum azért nem jár színházba, mert rossz a műsor. Viszont éppen a napokban beszéltem Erdélyi Miklóssal, aki amiatt panaszkodott nekem, hogy

nem tud tisztességes darabokat színpadrahozni, mert nincs közönség. Hát ez kérem valóságos cinculus vitiosus. Rossz a műsor, mert nincs közönség, nincs közönség, mert rossz a műsor. Igazán nehéz ebben a problémában elgázodni. A két ellentétes álláspontból én csak annyit tudok megállapítani, amit a felek egyhangzóan adnak elő. Azt nevezetesen, hogy nem okozati összefüggés van a két tényállítás között. Én csak azt látom, hogy rossz a műsor és nincs közönség.

Egy börtönre ítélt pesti bankár megkegyelmezése érdekében akció indult Bécsben

KALMÁR RUDOLFOT A BÉCSI FÖTÖRVÉNYSZÉK TÉVEDÉS ALAPJÁN ÍTÉLTE EL EGY ÉVI BÖRTÖNRE

(A Nagyvárad Estilap jécsi szerkesztőségétől.) Három év előtt az inflációs bankbukások során többek között Kalmár Rudolf, Váradon is ismert bécsi bankár bankháza is tönkrement. Az államügyészség Kalmár ellen könyvelési felelősség címén vádat emelt és a megtartott tárgyalás során a bécsi törvényszék ezen a címen el is ítélte Kalmárt. Az enyhe ítélettel szemben az ügyész fellebbezéssel élt, mire a főtörvényszék új tárgyalást rendelt el, amelynek eredményeként

a bíróság sikkasztás bűntettében is bűnösnek mondta ki Kalmárt és egy évi börtönnel sújtotta.

A második tárgyalás igen változatos körülmények között zajlott le. Kalmár nem vett részt rajta, az ítéletet a bíróság a vádlott távollétében hozta meg.

A tanúként kihallgatott ügyfelek egytől-egyig igen kedvező vallomást tettek és kijelentették, hogy Kalmár összes kötelezettségeit lelkiismeretesen teljesítette és senkinek szenvedett kárt a bukás következtében.

Ennek ellenére a bíróság a könyvszakértő véleménye alapján bűnösnek mondta ki Kalmárt csak

lás és sikkasztás címén és egy évi börtönre ítélte.

A bankár egykori ügyfelei nyomban az ítélet meghozatala után mozgalmat indítottak a nyilvánvaló igazságtalanság javát érdeklőben, headványt intéztek az igazságügyminiszteriumhoz, amelyben kifejtették, hogy

senkinek sem vesztette el betéteit

és letétjeit és ennek alapján a per újrafelvételét kérték. A kérést mindmáig nem nyert elintézés, az államügyészség intézkedésére Kalmárnak azonban néhány nap alatt meg kellett kezdenie a börtönbüntetés kitöltését.

Az ártatlanul elítélt magyar bankár bevonult börtönébe, volt kommittensei azonban most sem hagyták magára, hanem kegyelmi kérést nyújtottak be Hainisch Mihály dr. köztársasági elnökhöz és ebben amnesztiát kérnek az igazságtalanság elítélt magyar bankár számára.

Jeruzsálem
V. A föld szava
Conrad Veidttal

Alfredo Uferini

a világhírű illuzionista szenzációs vendéjátékai

Összehasonlíthatatlan revütársulattal
A rejtélyek és csodák revüje

Repülő keztyűk, a vízzel telt fejű ember, egy élő ember átfurása, az életre kelt ruhák, Amerika szenzációja stb.

Nagyszerű trükkök, hajmeresztő mutatványok — A világ csodája

MIVOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878. február 9-én.

Eseményszegény nap. Vezető szenzáció egy berlini és párisi azonos tartalmú távirat, a mely arról szól, hogy Tiencsinben leégett a gyermekmenedékhely s több, mint 2000 emberélet esett áldozatul. Az intézetben lakó gyermekek és anyák a lángok közt pusztultak el.

A londoni és bécsi orosz és török követségek nyilatkoznak. Kijelentik, hogy semmi hír nem érkezett hozzájuk az oroszoknak Konstantinápolyba való bevonulásáról, viszont Bombayn át érkező hírek megerősítik a hírt.

Ozmán pasát, a háború híres hőst Charkovba internálták. Most érkezik róla hír. Teljesen visszavonult, még saját fogolybörténét se fogadja. A szutántól a londoni Rothschild utján 1000 font sterlinget kapott. Sebei meggyógyultak.

Nagy bál a Zöldfában. A bál referens hangulatos riportban tudósít. Megtudjuk, hogy a valcer kezd kimenni a divatból, s már a dreisrittet, táncolják „Terpsichor birodalmában”. A bál hölgyközönségét a rokon-szenves tudósító következetesen és gálánsan bubájos ibolyafüzérnek nevezi. Nem aranyos?

Az is érdekes, hogy a városházára francia-magyar nyelvű irat érkezett: a párisi szállodások értesítik a magyar közönséget, hogy a készülő világkiállítás alkalmával igen mérsékelt hotel árszabályt léptetnek életbe.

A Bihar elmondja Miskolczy Barna közlegyző anekdotáját, amit a kaszinóban mesélt az este a taroknál. A bajor király találkozott vadászaton egy paraszttal, aki falábon járt. A király megkérdezte, hol sebesült meg. — Szédánál, dörögött az atyafi. — Nem ismer engem? — faggatta az uralkodó. — Nem én uram. — No nézzen meg jól, a király vagyok. — A paraszt alázatosan köszönt, mire az uralkodó megkérdezte, hogyan lehetséges, hogy nem ismert rá. — Hát úgy lehet az, — felelt a falábu ember, hogy nem láthatam még felséges jó uramat, mivelhogy felséges jó uram sohasem megy a háborúba, én meg sohasem megyek az operába.

Utolsó az a nem utolsó hír. Az éjeli Kis-Rődő-utcán Schreiner Ferenc fazekas-mester udvarára betört egy farkas. Mert a lompos vendég egyebet nem talált, a házörző kutyát tépte szét. A házbeliék rálöttek, mire az ordas rémülten elinált.

• Szerelmeskedés — Schaitzler dráma.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —
IRTA: MABEL WAGNALLS

(82)

A mély és hálás életörömmel szinte szent érzése fogta el Romain. Úgy érezte, mintha még sohasem tudta volna, mily szép a világ! Minden tárgyban, melyre a szeme rátévedt, mintha titkos célzás rejtőzött volna. Mélyértelme szimbólum gyanánt tűnt föl neki például, hogy mind a tárgyak megnöttek, föl az égig. Úgy vélte, hogy a jó és a jámborság szellemét ismeri föl a természet minden megnyilatkozásában; hasonlóképpen vigasztalóan ölelte körül az örökzöld a kidőlt fatörzset.

Mikor fölkel a nap és sugarai a szivárvány élénk színeiben örztek meg a vakító fehérségen, — olyan volt a világ Romainnek, — mint egy tündérmese. De bármily gyorsan gördült is tova a kocsi, gondolatai még gyorsabbak voltak s már régen St. Cyrbe értek.

Most vágtatva haladtak át Versailleson; fantomként merült föl és veszett ködbe előtte a büszke királyi vár. Most fordultak be Bouviers erdejébe. Mon Dieu! A fickó oly lassan haladt, mint egy csiga. Romain kinyitotta az ajtót, hogy a kocsi nagyobb gyorsaságra ösztökélje. Most látta csak a késedelem okát. Egy széles ökrös-szekér zárta el előttük az utat. Végre a nehézkes állatok oldalát kitértek s a szekér kocsi, hosszú bluzában és parasztsüvegében hangos kiáltásokkal tüzelte fogatát az indulásra.

A kocsi belsejében egy nő ült, akinek minden lehetősége meg kellett tenni, hogy a kocsi heves ingadozásai között is megőrizze egyensúlyát. Miután az út szűk volt, — Romain jól megnézhetette, amikor kocsija óvatosan kerülte az esetlen alkotmányt. A nő egészen gondolatokba merültnek látszott; hosszú, csuklyás köpeny burkolta be fejétől lábaig. De Romain hirtelen észrevett egy rövid, barna fiút, amely kilopódzott a sötét-kék csuklya alól s a széllal játszadozott.

A nő most fölélekedett, mélyen sóhajtott, amitől csuklyája hátracsúszott. Olyan volt, mintha rózsabimbó patlant volna ki a levéltakaróból... s látható lett az édes, fiatal arc, oly sugárzó, mint a hasadó hajnal.

Romain először szóltan csodálkozással nézte. Azt hitte, nem szabad himnie a szemének... de csodálkozása memokára boldogító bizonyossággá változott, s volt az, Destine! Akaratlanul kiküldte a nevét.

A leány gyorsan megfordult, — először kissé riadtan, de szavának csengése hamar elérte a szívet. Mikor megpillantotta Romaint, — fölállott kocsiában s szemének fölvilágosodása formálisan megdicsőítette szegényes környezetét. Egy szót sem tudott szólni, öröme túláradt — hogy őt itt találta, közvetlen közelben az ajkán az ő nevével!

— Destine — szölt ismét Romain, — az égből szállott alá? Honnan jön ide és hova szándézik.

Destine mosolygott... mint egy angyal! — így gondolta Romain elragadtatással — s zavartan felelt (remélte, hogy Romain nem veszi észre szívének vad dobogását):

— En... én Versaillesból szököm.

— És én ugyanazt teszem — kiáltotta Romain majdnem dölyfösen.

Romain egy intésére kocsi megállott s a parasztszekér nehéz döcögése is félbenmaradt.

— Jöjjen át a kocsimba — rendelkezett Romain barátságosan, de egyben szilárd hangon. — St. Cyrbe akart visszamenni?

— Igen — felelte Destine szegyenkezve. — Ön azt mondta nekem, hogy térjek oda vissza.

Mily édesen hangzott neki e kijelentés az ő ajkairól, meannyire meghatótta a belőle kiáradó bizalom!

— En is éppen utban voltam, hogy oda menjek, csak azért, hogy önt felkeressem — felelte Romain hevesen.

Látta, mint pirult el Destine örömeiben.

— Jöjjen — folytatta Romain parancsoló hangon, mely Destinét boldoggá tette, midőn kocsihoz lépett s feléje nyújtotta kezét, hogy segítsen a leszállásnál. S alkalmat talált rá, hogy közben egy pillanatig karjai közé szorítsa.

Destine úgy érezte, mintha hirtelen égi szekér jelent volna meg előtte, amely őt Éliás prófétahoz hasonlóan a földről az éjbe ragadja. De vadul hullámzó érzései között sem felejtette el az ökrös-szekér jószívű gazdájának köszönetet mondani emberségéért, hogy kocsijára fölvetette.

Kezét állá alá dugva, nyitott szájával a legnagyobb csodálkozásban maradt a paraszt, szemével a tovarobogó kocsi követve, még lassan-lassan földeremgett benne a levegőben lebegő szerelmi idill sejtelmé.

Jeruzsálemet

még csak ma és holnap
láthatja
a HEYMANBAN

ÉRTESÍTÉS.

Az Orlov film nagyarányú előkészületei zene és énekari, meg táncpróbái miatt ma este nem tartunk előadást.

Elysée Palota.

* Az oradeai izr. Szentegylet Chewra-Kadischa bekebelezési bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy az ez idei tagfelvételi ülés f. hó 12-én kezdődött veszi és tartó hétet kereszttől, mindenkor vasárnap délután 3—5-ig az orth izr. hitközség tanácstermében (Str. Manastirii 2.) Felkérjük azon t. hittestvéreinket, kik a szentegylet kebelébe belépni óhajtanak, hogy felvételük végett fentírt időben és helyen, annál is inkább jelentkezni szíveskedjenek, mivel a bekebelezési bizottság tagfelvételi ülést többé egész éven át nem tart. Hittestvéri üdvözléssel Lerner Lázár, bekebelezési bizottsági elnök.

* Találtak egy brilliáns függőt. Egy becsületes megtaláló egy félpár brilliáns függőt vitt föl a rendőrségre. — Igazolt tulajdonosa átveheti az I. emelet 16. számú szobában. Ugyanott átvehető egy csomó kulcs is.

Mi újság?

A Filmpalace

péntek, szombat, vasárnap
és hétfői műsora
a következő:

Artatlan nagyok

Henny Portennel

Ezenkívül:

Válóperes hölgy

Vivian Gibsonnal

Ezenkívül Filmpalace híradó
és egy érdekes meglepetés

* A polgármesteri titkár jog- és államtudományi vizsgája. Eugen Barsan, a polgármester titkára, az államtudományi és jogtudományi (licentia) vizsgát kitűnő sikerrel tette le. — Barsan titkár ma újból átvette hivatalát.

* JERUZSÁLEM.

* Várad tartalékos tiszték bálja. Virgil Economu tábornoknak és feleségének vendégsége alatt fényes bált rendeznek február 11-én, szombaton este a Kereskedelmi Csarnokban a tartalékos tiszti egyesület biharmegyei szekciójára. A bál exkluzív jellegét bizonyítja az, hogy oda csakis névre szóló meghívó ellenében lehet belépni. Kétségtelen, hogy ez a bál lesz a farsangi szezon egyik legkiemelkedőbb táncmulatsága, amelyen mindenki jól fogja érezhetni magát.

* Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

* Afrikába akart szökni egy pesti kisdíák. Zürichből jelentik: Az itteni rendőrség feltartóztatta a tizenhatéves Markly Géza budapesti negyedikes realistát, aki rossz bizonyítványa miatt Kongóba, vagy Szudánba szökök katonának. A kisiut a zürichi rendőrség hazaszuppolja Budapestre.

* JERUZSÁLEM.

* Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZÁLLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. — Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tiz egymásután következő számát bemutatja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

A hegyek királya —

Harry Liedtke

Lehár operette — Apolló mozgó

* Adakozások. Az Orth Izr. Hitközség Arvaháza és az Erdélyi Zsidó Arvagondozó tanoncotthona részére az alantírottak adományoztak, melyekért hálás köszönetet mond a vezetőség. Magyar Általános Hitelbank 1000 lei, Agrár bank 500 lei, Marmarosch Blank & Comp. 200 lei, Révész Gizi 200 lei, dr. Pogány Gyula 160 lei, Friedmann Hermanné teadé. utánon Rezső Mórné 200 lei, Sebestyén N.-né 100 lei, Biharmegyei Talkarékpénztár és Gazdasági Bank 500 lei. Természeti adományok: Grünstein Sámuel fia cég 5 métermázsza tűzifa, dr. Weimann Jenőné 3 öltöny, Flóra szappangyár 5 kg. szappan, Leitner Sándorné 4 és fél méter zéig anyag, Kohn I. (Vénus) 6 darab ing, Egyesült nagyváradi László és Hunyadi malom r. t. 50 kgr. liszt, Epstein Samuné 5 kg. rizs és 2 kgr. cacao, Silberstein Armin gyűjtése által: Weinberger Gábor 50 kgr. bab, Mezei Izidor 50 kgr. bab, Moskovits Izidor 30 kgr. bab, Lindenfeld Sándor 35 kgr. bab. — Továbbá adakoztak Lengyel Vilmosné Grünbaum Vilmosné és Kohn Gáborné.

* UFERINI!

* Jön a világhírű UFERINI!

x A legújabb francia, angol tánc-kották megjöttek már. — Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya.

* JERUZSÁLEM.

x Mit játszanak a zenekarok a kávéházban, moziban? Mindent, amit e helyeken hall, kottája nálunk kapható. Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya.

Mindenkinck fontos!

Pénteken este fél 10 órakor
nyilvános sajtóbemutató

Orlov

Ének- és táncbetétekkel
Zoltán Arthur kozáktáncot táncol
Mérsékelt emelt helyekkel

ELYSEE PALOTÁBAN

* Cipészek figyelmébe! 1928 évi francia cipődivatlap megkezdett. Kapható: a Hegedüs Hirlapirodában.

Bűnügyi regény öt ártatlan vádlottal

Amikor az ügyész is védőbeszédet mond. — Hogyan vesztette el állását egy állomásfőnök és két millióját egy nagyváradai fatermelő?

A nagyváradai törvényszék előtt olyan ügy került főtárgyára, amely egyedülálló a maga nemében. Lopással vádlottan öt kitűnő társadalmi elhelyezkedésben élő polgár ült a vádlottak padjára. Mátyás Mihály bányai állomásfőnök, Balogh János MÁV. főfelügyelő, Kallós Jakab ismert nagyváradai fatermelő, Di Gaspero Henrik, a gróf Károlyi uradalom olasz származású erdőfőmérnöke és Vass főmérnök, a CFR. vonalfelügyelője. A vád mögött érdekes bűncselekmény húzódott meg, amelynek egyes részletei még ma sincsenek tisztázva, annyi azonban a főtárgyaláson már az első percekben nyilvánvalóvá vált, hogy

a lopással vádolt öt ember közül egy sem lehet bűnös.

A történet maga a következő: A CFR 180 vagon fát rendelt Kallós fatermelőtől. Kallós ezt a fát szabályszerűen és a CFR jogszabásának megfelelően le is szállította. Erről a szállításról Mátyás Mihály bányai állomásfőnök kiadta a kellő bizonylatokat, bár nem a teljes mennyiségről, mert elődje egy Nagy nevű, azóta repatriált állomásfőnök vette át a szállítás első részletét. Mátyás azonban kijelentette, hogy bár szabályszerűen, elődjétől nem vette át a fát, ez a fa megvolt és ott hevert az állomáson. A CFR azért indított lopás címén eljárást, a felfedezett öt ember ellen, mert amikor rendelkezni akart a még fennmaradt 160 vagon továbbításáról, az a fennmaradás hiányzott és az a helyen, ahol feltételezhető volt, hogy a fát elvitte, nem találta meg.

Öt kerültek a vádlottak padjára a szállítást eszközölő Kallós fatermelő s az átvételnél szerepet játszó államvasuti alkalmazottak, közöttük Vass mérnök is, akiknek különben nem volt más feladata, mint az, hogy megállapítsa, hogy a megvásárolt és átadott fa egyazon mennyiségű. Hogy hogyan került a gróf Károlyi erdők főmérnöke Di Gaspero a bűnügybe, arra vonatkozóan csak Kallós Jakab vallomása tartalmaz némi felvilágosítást, aki szerint

a 160 vagon fa úgy tűnt el, hogy azt tévedésből a kolozsvári Tischler cég egyik tisztviselője azon a címen elszállította, hogy ők ezt a fát megvásárolták a Károlyi-féle erdőből és ez az ő tulajdona.

A kis vidéki állomásfőnök nem ellenőrizhette a Tischler-cég hivatalnokai állításának valóságát, annál is inkább, mert Tischlerék okiratokkal is hozakodtak elő. Az első áldozat mindenesetre Mátyás

Mihály volt, akit a CFR elcsapott állásából és aki azóta ügyvédsköddéssel foglalkozik. A másik fővádlott: Kallós fatermelő bemutatja azokat az okmányokat, — amelyek szerint

a CFR-nek újlag leszállította az általa már egyszer leszállított 160 vagon fát és ezzel két millió lejt vesztett, amely vagyonát alapjaiban ingatja meg.

Egyben hivatalos okmányokkal is igazolta, hogy közte és Tischlerék között polgári per is folyik a

jogtalanul elszállított 160 vagon fa miatt, amelyet ő a CFR rendelkezésére bocsátott. A többi vádlottnak nem is volt szüksége arra, hogy ártatlanságát hangzottassa, — mert

felállott Athanasiu ügyész és határozta, hogy a vádlottak javára, akiket csak a fatális véletlenek sorozata sodorhatott a vádlottak padjára és az öt lopással vádolt embernek kivétel nélkül való felmentését kérte.

Miután a bíróság előtt is két-

ségtelenné vált, hogy a vádlottak nemcsak lopásban nem bűnösök, de jóhiszeműségük kétségtelen, Kallóst, Mátyást, Balogh volt MAV főfelügyelőt, Di Gasparót és Vass főmérnököt a vád és következményei alól felmentette. Érdekes, hogy szakértőként kihallgatták Urdereanu és Theodorescu CFR főmérnököt, akik szintén igazolták, hogy a lopás tettesét, amennyiben lapásról szó lehet, — nem a vádlottak között kell keresni, azok jóhiszeműsége kétségtelen és a CFR kára különben is megtérül azzal, hogy Kallós a 160 vagon fát megegyezően leszállította.

Harry Liedtke az Apollóban

A váradvelencei állomás mellett falátra gázolt a vonat egy fiatalembert

Braun Bertalan burzuki rekruta tragikus balesete

Halálosvégű vonatelgázolás történt az elmúlt éjszaka Nagyváradon. A szerencsétlenség áldozata Braun Bertalan, Burzúk községbeli 22 esztendő fiatal ember, aki katonai szolgálatra akart bevonulni Nagyváradra. Hogy a tragédia miként következett be, azt még az első órákban nem lehetett megállapítani egész bizonyosan. Braun Bertalan holttestét a vágányok között a hajnali órákban találták meg.

A borzalmas szerencsétlenségről az Estilap munkatársának a következő részleteket sikerült megtudnia:

Most folynak a szokásos bevonulások és a biharmegyei Burzúk községből is nagyobb csoport ifjúság tett eleget ennek a kötelezettségnek. Az újoncok között volt Braun Bertalan, az ottani korcsmáros fia is. Tegnap este ülték fel vonatra, hogy ma reggel jelenítközhesse. Az egyik harmadosztályú fulkában helyezkedtek el a fiatalemberek, vigdalolás közben robogott velük a vonat Várad felé. Este 11 órakor haladt keresztül a kolozsvári személyvonat a váradvelencei állomáson, ahonnan néhány pernyi várakozás után tovább mentek Váradra. Ekkor történt a halálos szerencsétlenség. Braun Bertalan, úgy látszik, félálomban, izgatott kedélyhangulatban kereszttül akart haladni a két vagon között, amikor a két vagon között ütközött és eközben

a vonat kerekei közé esett, a melyek mindkét lábát térdén alul lemészézték.

A borzalmas szerencsétlenséget az első percekben senki sem vette észre és csak Nagyváradon tűnt fel a burzuki rekrutának, hogy Braun Bertalan nincs közöttük. Rosszat sejtve mentek be a főnöki irodába, ahol jelentést tettek társuk rejtélyes eltűnéséről. Az állomásfőnökség azonnal értesítette a velencei pályaudvart, ahonnan fátylavilág mellett tisztviselők és munkások indultak el Braun Bertalan keresésére.

A 213-as számú őrház közelében aztán ráakadtak Braun Bertalan megcsontított, véres holttestére.

A szerencsétlenségről telefonon tették jelentést a rendőrprefektúrának, ahonnan lonuta

központi ügyeletet tiszt azonnal ki is szállott a tragikus esemény színhelyére. A rendőrtisztviselő átkutatta az áldozat zsebeit és az egyikben egy börtárcát talált. A tárcátan volt Braun Bertalan születési anyakönyvi kivonata, továbbá katonai sorszáma, a melylyel ma reggel kellett volna jelentkeznie a hadkiegészítő parancsnokságnál. Pénz mindössze 20 lej volt Braun Bertalan tárcájában.

A rendőrtisztviselő intézkedésére Braun Bertalan holttestét a központi halottasházba szállították és a halálosvégű vonatelgázolásról kiméletes szavakkal értesítették a szerencsétlen fiatalembert szüleit.

Ki hát

a „Szombatesti hölgy”

Ki az a rejtélyes, izgató, minden fantáziát felgyújtó, titokzatos ismeretlen, akinek inkognitója a legképtelenebb feltételek okozója, aki az ismeretlenség álarcát szorongóként játszik a lába elé rakott szívekkel. Ki ő? az izgató rejtélyt, végül is megoldódik szombaton este a Royalban, — a Gyermekbarát Állomás felvezetéseinek éjszakai domaszínházánál, ahol Várad ez este titokzatoságba burkolt szépe végre is kénytelenek lesznek színt vallani. (Szerencsére csak — arcszínt és nem politikait).

A máskor mindig csupa mesélgás, csak az idén bántódottan visszahúzó Farsang hercege erre a napra felenged komor fagyosságából, hogy egy szezonra való derűs emlékekkel ajándékozza meg a várad fiatal szívét. Fogadjuk melegen az engesztelő Farsangot, jöjjenek el üdvözlésére mind, akik át tudják érezni micsoda jó-tétemény önmagunkkal szemben, ha ilyen módon teszünk jót a nyomorral.

Az urakat kéri az Egyesület, szíveskedjenek előre nélkül, sötét ruhában megjelenni.

Zürichi nyitós

BUDAPESTI 319.30

Berlin	124.05
New-York	519.90
Budapest	9085. —
Prága	1541. —
Bécs	7320. —
Páris	2042.50
London	2533. —
Milano	2752. —

Várad arfolyamok

Pengő	28.67
Csehszlovákia	4.86
Dollár	164. —

* **MUSICA KOMMUNIKACE:** A világhírű Platoffi domi kórus nem tévesztendő össze a Jaffi domi kórusal.

* Az ur közönség táncoll! Hires bécsi táncospárral szombat este 10 órakor az Astória külön termében megnyílik Palais de Danz. Az ur közönség táncoll!

Harry Liedtke az Apollóban

* Olcsó helyárak a világhírű Drezdai Vonóségyes egyetlen hangversenyére február 16-án a Filmpalacéban. Lei 100, 80, 60, 40. Válthatók a Hegedűs hírlapírókban.

Jön

Jön

UFERINI

a világhírű varázsló és illuzionista társulata

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor:
Hegyek királya. Lehár operett. Harry Liedtke.
Péntek, szombat: Hegyek királya.

Vasárnap d. e. 11 órákor:
Nyomorultak I. és II. rész egy-
szerre.

— Harry Liedtke, mint a Hegyek királya. Az Apolló mozgó tegnap mutatta be Lehár egyik legszebb operettjét, a Hegyek királyát. A film tökéletesen sikerült, teljesen operettszerűen van megrendezve, s az operette annyi szépsége és kegyessége mellett eredeti tájképeivel valósággal látványosságot nyújt. A legfessebb, legdélcegebb Lehár operett hőst Harry Liedtke alakítja, régi, dicsőséges szerepeinek megjelölően, talán egy filmjében sem volt olyan kedves és délceg, mint ebben. Mellette Vivian Gibson, s a subrett szerepében az ennivalóan édes Évi Éva aratnak nagyon meleg sikert. Az Apolló mozgó Lehár eredeti zenekíséréte mellett vetíti a filmet.

A FILMPALACE MŰSORA:

Csütörtök 5 és 7 órákor: — Közkívánatra! „Orvos, aki ölt.” 9 órákor a nagyteremben a Dóni kozákok kórusa. 9 órákor a kisteremben „Orvos, aki ölt.” Minden néző Conrad Veidt arcképét kapja ajándékba.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: „Ártatlan vagyok!” Henny Portennel és „Válóperes hölgy”, Vivian Gibsonnal. — Ezen kívül egy érdekes meglepetés.

Szombat délelőtt 11 órákor jótékonycélú matiné „Iroda tündére”, Alice Terry-vel és „Csempészek” Lois Wilsonnal.

Szombat délután 3, 5, 7 és 9 órákor: „Ártatlan vagyok!” és „Válóperes hölgy”.

Heyman szinkör

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Jeruzsálem vagy A föld szava, I. II. rész együtt. Nagy Ufa-film premier! Kedvezményes jegyek érvényesek!

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Jeruzsálem vagy A föld szava, I. II. rész együtt. Nagy Ufa-film premier. Kedvezményes jegyek érvényesek.

Jön: A halál táncosa.

— Jeruzsálem, vagy A föld szava. Aki még nem látta e minden tekintetben nagy filmet, az siessen megnézni mert csak ma és holnap lesz még a Heyman Szinkör műsorán e 2 részes film, amelyet egyszerre mutatnak be. Kedvezményes jegyek csütörtök és pénteken érvényesek.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

RÓNA lényképész műtermében, Alexandru (Teleki) utca 4. 6 darab művészi levelezőlap 120 lei; vagy 12 darab 1 művészi nagytársal 250 lei. 162

KÉPKERETEZÉST, nagy árukészlet redukálás miatt, gyári áron alul készítek. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6. nyílt üzlet.

FIATAL, barna lány urienber barátságát keresi, ki anyagilag támogatná „Mulik a tél” jeligré. 243

LAKÁS

URIEMBERNEK központban butorozott szoba, fürdőszoba használattal, esetleg teljes átalakítással azonnal kiadó. Címet Hegedűs hírlapirodába kérek. 13

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

UTCAI tágas, szépen berendezett szoba, fürdőszoba használattal 2—3 fiatalembernek, teljes ellátás is, kiadó március 15-re. Cím Ráczné, Jorga Miklós (Zöldfa) u. 6. szám.

ALKALMAZÁS

HELYI képviselőt keres fix fizetéssel és magas százalékkal, jól bevezetett lapvállalat; csak komoly, kellő ismerettel és személyi garanciával bíró egyének ajánlatait kérjük a következő címre: „KAVIAR” lapkiadóvállalat, Timisoara. 189-II

INTELLIGENS embereket részletfizetésre való eladásra felvező magas jutalék mellett Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793-226

ÉRETTSÉGIZETT gyakornokot keres Rudolf Mosse, Alexandri (Teleki) utca 2. 244

DEUTSCHES Fräulein sucht Stelle zu Kinder. Oder als Stütze der Hausfrau. Adresse: Juliette W. per Adresse Stockbauer Orsova. 239

NEMET levelezést óránként, alkalmilag is vállal komoly, megbízható munkaerő. Címet Hegedűs hírlapirodába kér. 246

BORBÉLY segéd állást keres. Deményi Ferenc, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 34. 241

Telefon: 708

Telefon: 708

Olcsó tüzifa

Jó minőségű hasábos fa köbméterenkint 300 Lei
valamint aprított fa métermázsánként ... 100 Lei

SYLVANIA tüzifa és széntelep
Borja (Báthory)-utca 26.
Fűtőszén, koks, kovács-szén és fa-szén csomagolva és ömlesztve állandóan raktáron

Telefon: 708

278

Telefon: 708

ADÁS-VÉTEL

EGY előmelegítő kályha, kitapasztva eladó olcsón. Pictorul Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hírlapirozdály. 132

AJANLOK koránérő fehér bálnáti utántermelt nemesített vetőzabot, Scharff Jenő gazdasága, Auréliháza, posta Rauti, jud. Timis-Torontal. 232

HALÓSZOBA, olcsón eladó. — Alexandri (Teleki) utca 31. 245

FLAUBERT: Salambó, Scott Walter: Ivanhoe, Dickens: Kis Dorit, Sienkievic: Quo Vadis, Kellermann: Bolond című könyveket megvételre keresek. Cím a Hegedűs hírlapirodában.

KÜLÖNFÉLÉK

PARKOK, virágos s konyhakertek rendezését vállalja képzett kertész. Címet a Hegedűs hírlapirodába kér. 216

MONDAIN táncok, a legújabb párisi újdonságok tanítását vállalom házaknál. Címet Hegedűs hírlapirodába kérek. 224

RAKTARNAK alkalmas pince, egy iroda helyiség és egy üres szoba kiadó a központ legjobb helyén. Cím Hegedűs hírlapirodában. 225

EGY jömeneteli fűszerüzlet lakással azonnal kiadó. Cím Hegedűs hírlapirodában. 240

Mindenféle festést válllok. Előnyomdak részére sablont készítek. Str. Caragiale (Nyárfa)-u. 8.

Legolcsóbb
tüzifa-beszerezés

a Nagyváradi Tüzifa és
Mésztermelő r.-t. cégnél
Telep a Nagypiaciéri Köz-
raktár háta mögött

I. oszt. cserhasáb 1 m ³	360.—
I. oszt. bükkhasáb 1 ..	350.—
I. oszt. tölgyhasáb 1 ..	320.—
I. oszt. bükkdorong 1 ..	270.—
I. oszt. cser-tölgydorong 1 ..	290.—
Aprított fa 1 mázsa	90.—

Ezen árak telepünkön értendők

Házhoz szállítás méterenkint 30.— lei

Aprított fa szállítás mázsánként 10.— lei

Telefon: 6-32 és 633

Árainkat hetenkint közölni fogjuk

ELYSÉE PALOTA MŰSORA
(Katholikus Körben.)

Péntek este csak egy előadás lesz. Este fél 10 órákor nyilvános sajtóbemutató. Színpad kerül: Orlov. Ének és táncbetétekkel. Énekelni fog Palánkay Méri és táncolni fog Zoltán Arthur kozáktáncot.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Orlov. Énekes operett-film. Vivian Gibson és Petrovich Svetislav a főszerepben. Ének és táncbetétekkel.

Vasárnap 3, 5 órákor: Orlov.

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinánd 17

Ügynökök
magas jutalékkal
felvétetnek.

Jól jövedelmez
mellékfoglalkozásnak is.

Cím a kiad. ban. 242

Házhelyek

18,000 leitől, kedvező
részletfizetési feltételek
mellett kaphatók
a Vilson (Fűzes)-utca
folytatásában.

Ertekezni: 317

Topsál V.

Bul. Regele Ferdinand 14.

Budapestre utazik?

20% engedményt kap
mint ezen lap előfizetője olcsó
szoba-árainkból.

10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,
autótaxi költséget, mert gyalog
jöhetsz 1 perc alatt a pályaudvarra!

Onhon érzi magát
jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan
családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
vetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL
PARK

NAGYSZÁLLODA
BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar
északi oldalával szemben.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.